

Valsts darba
inspekcija

Lauksaimniecības nozare VDI skatījumā

Sandra Zariņa, Darba aizsardzības nodaļas vadītāja

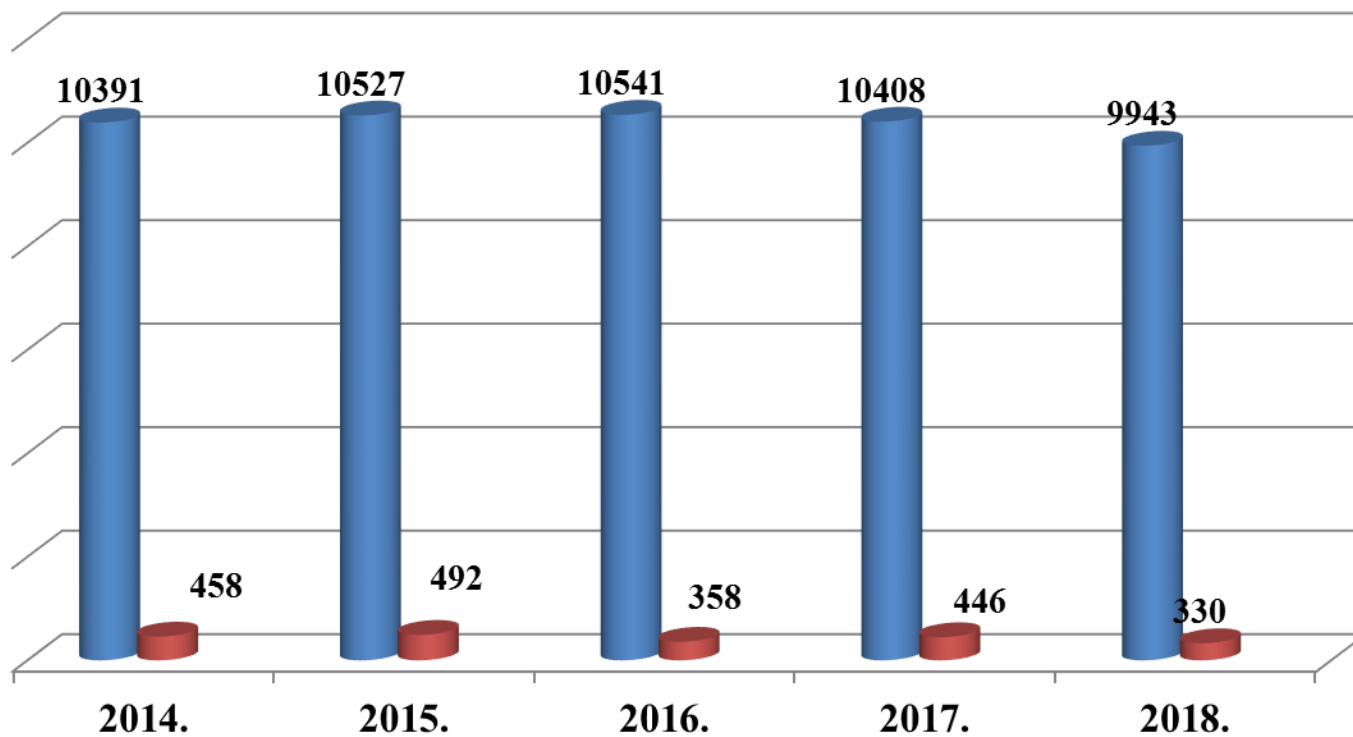
Sandra.zarina@vdi.gov.lv

22.02.2019., Rīga

Valsts darba
inspekcija

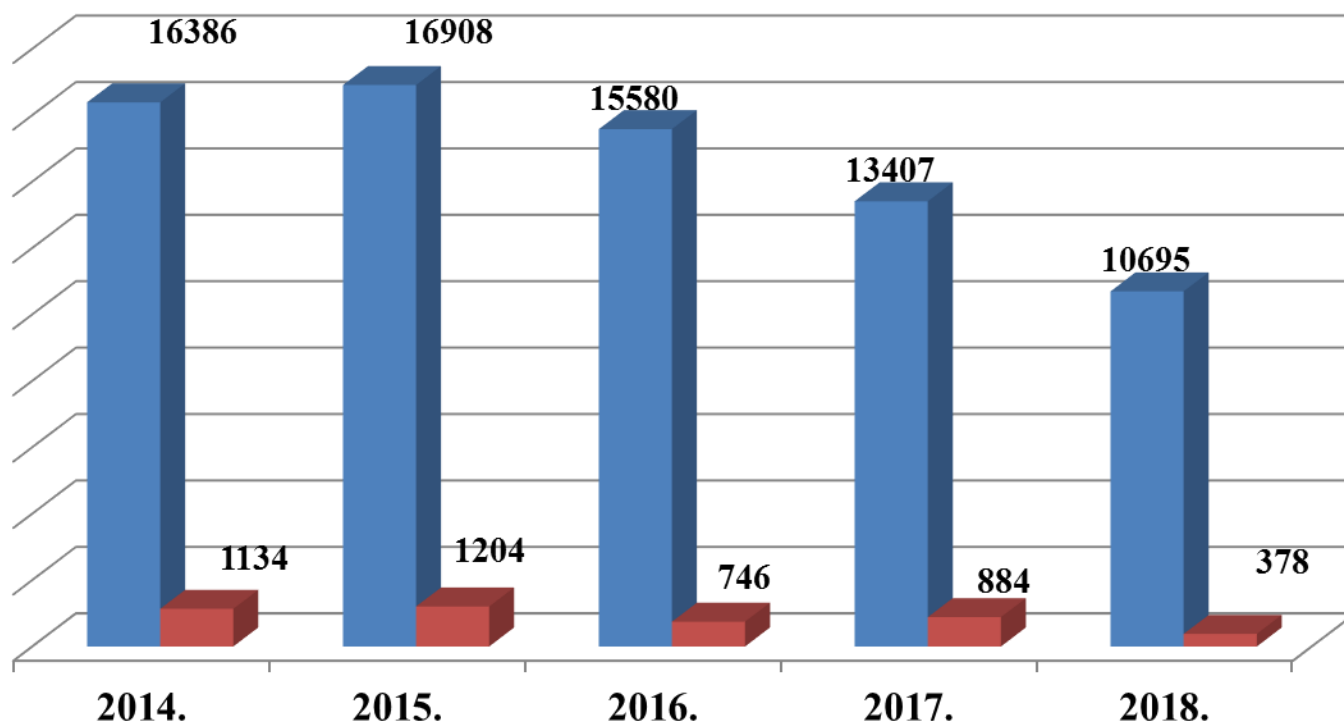
Apsekojumi lauksaimniecības nozarē (NACE A01) (*salīdzinājumā ar kopējo apsekojumu skaitu*)

Valsts darba
inspekcija

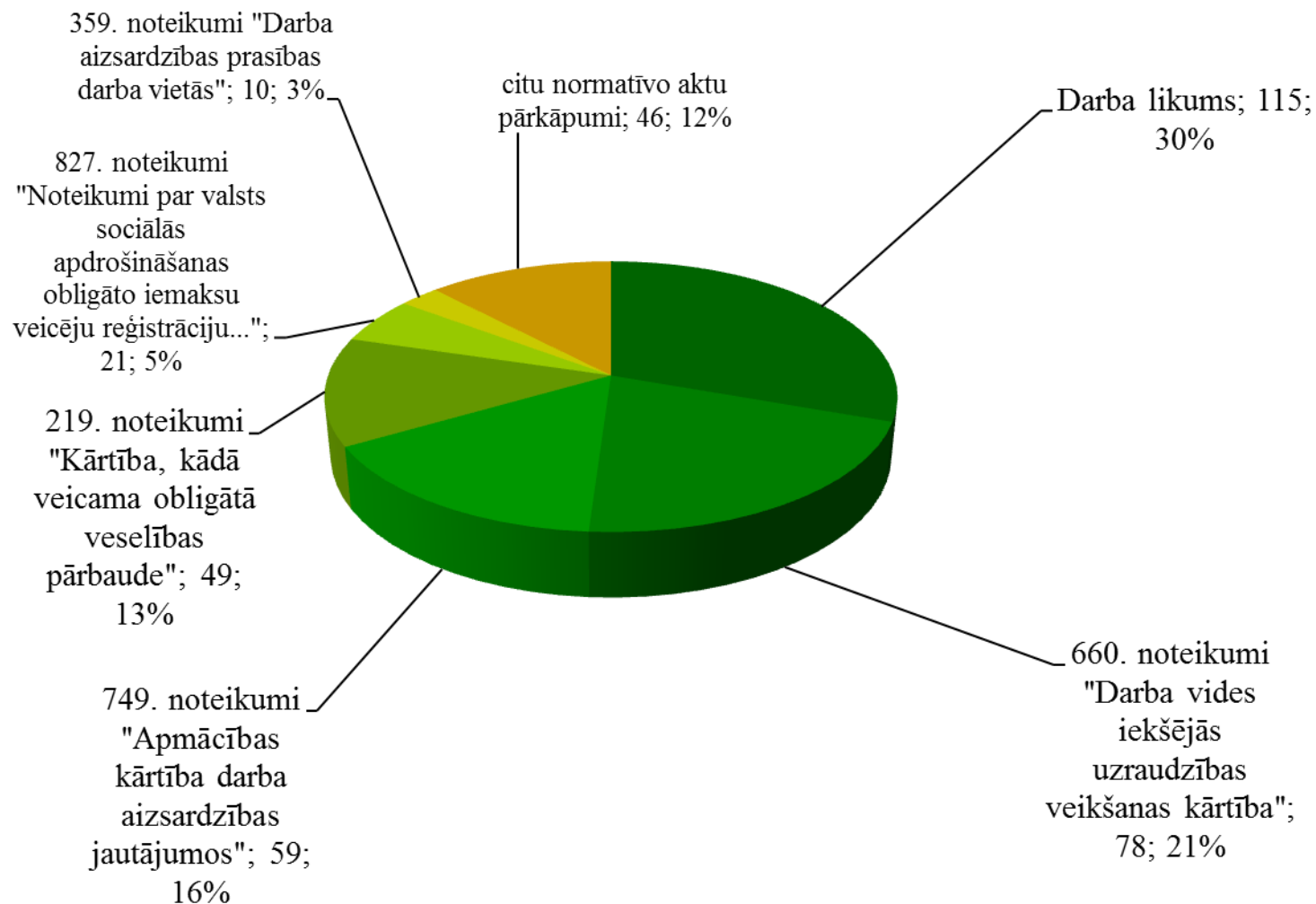
Pārkāpumi lauksaimniecības nozarē (NACE A01) (*salīdzinājumā ar kopējo pārkāpumu skaitu*)

Valsts darba
inspekcija

Konstatēto pārkāpumu skaits lauksaimniecībā (A01) 2018. gadā

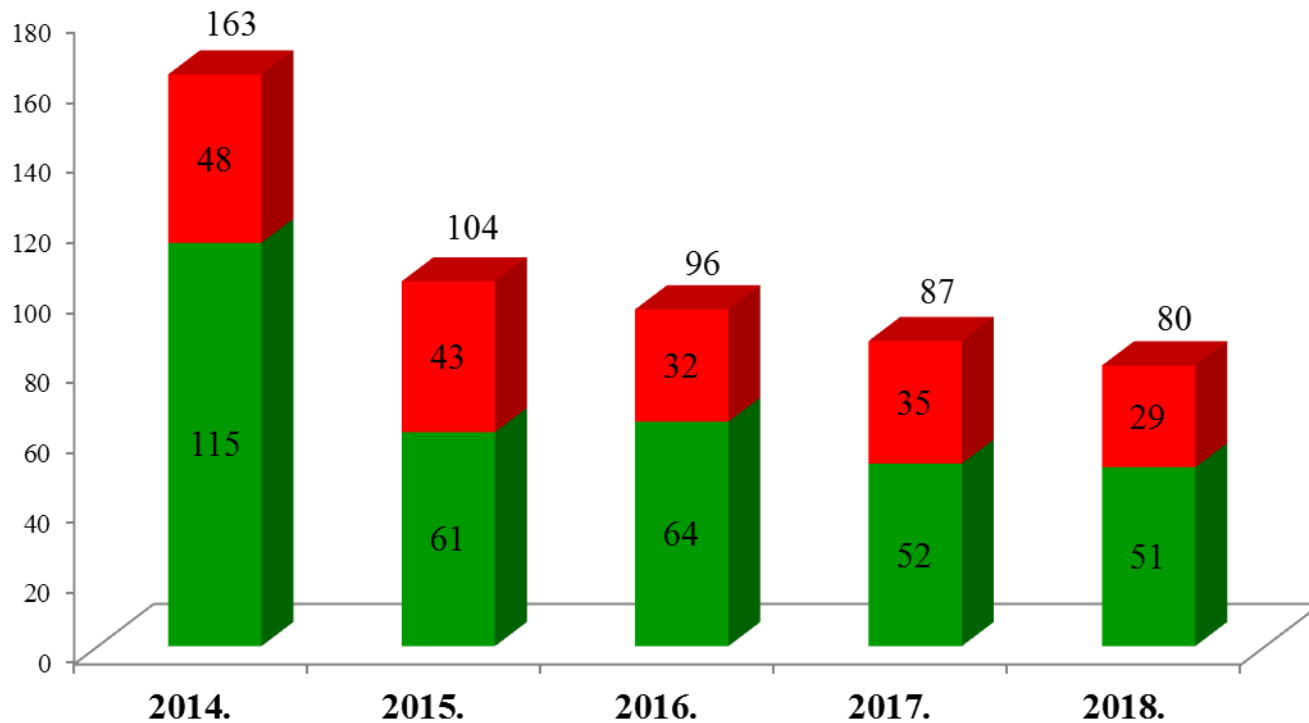

No visiem lauksaimniecībā konstatētajiem pārkāpumiem 62 % veido pārkāpumi darba aizsardzībā.

Valsts darba
inspekcija

Apsekojumu skaits lauksaimniecībā (A01), kas veikti saistībā ar neregistrētās nodarbināšanas atklāšanu (2014. – 2018.)

■ apsekojumu skaits, kuros atklātas neregistrēti nodarbinātas personas

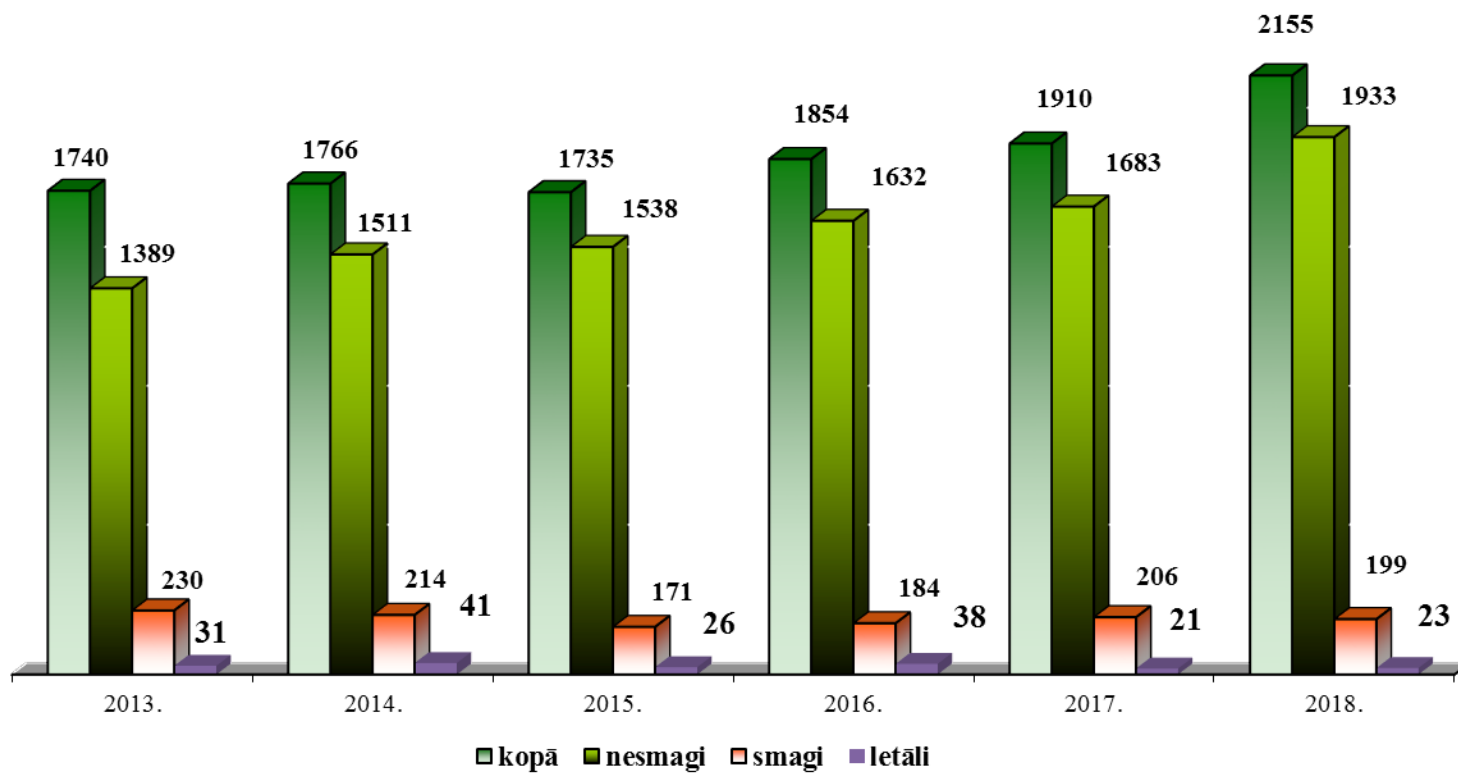
■ apsekojumu skaits, kuros netika atklātas neregistrēti nodarbinātas personas

Katrā trešajā apsekotajā lauksaimniecības (A01) uzņēmumā tiek konstatētas neregistrēti nodarbinātas personas.

Valsts darba
inspekcija

Izmeklēto nelaimes gadījumu darbā skaita dinamika

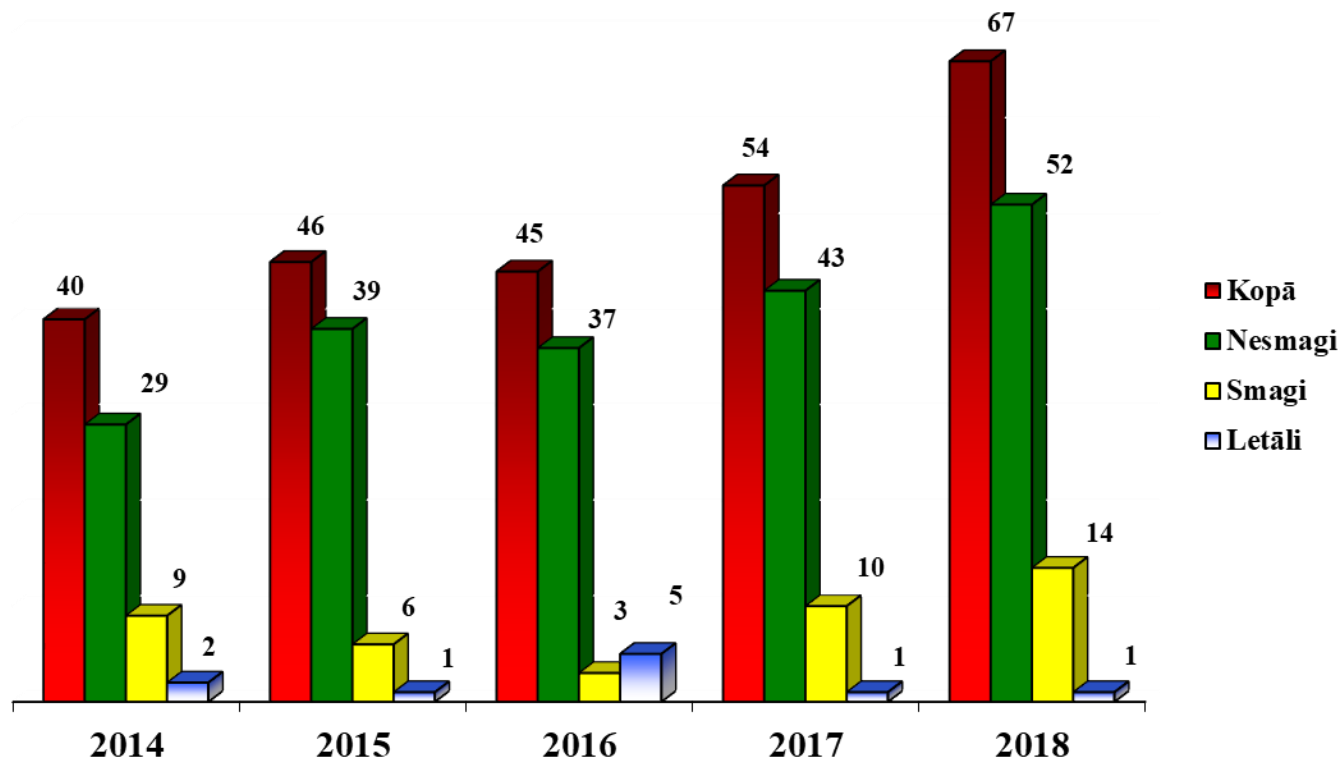

*Par 2018. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Lauksaimniecības nozarē izmeklēto nelaimes gadījumu darbā dinamika (2011. gads –2018. gads)

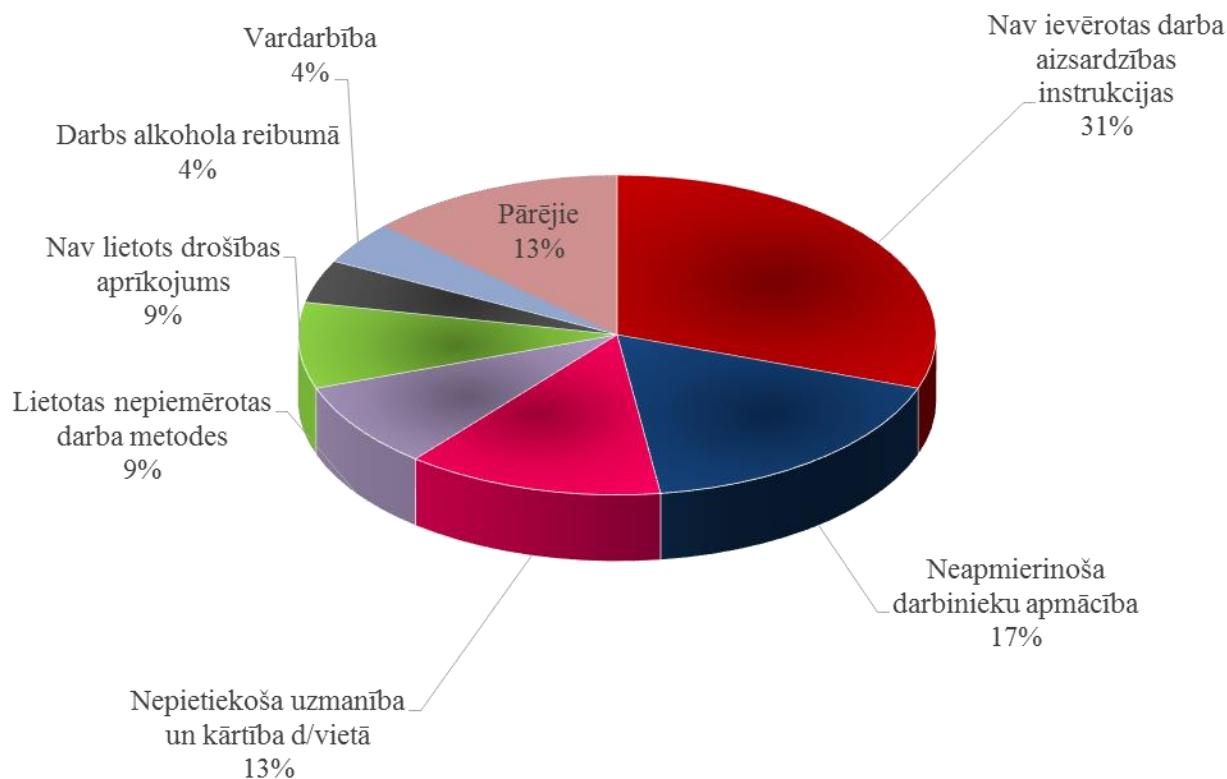

* Par 2018. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

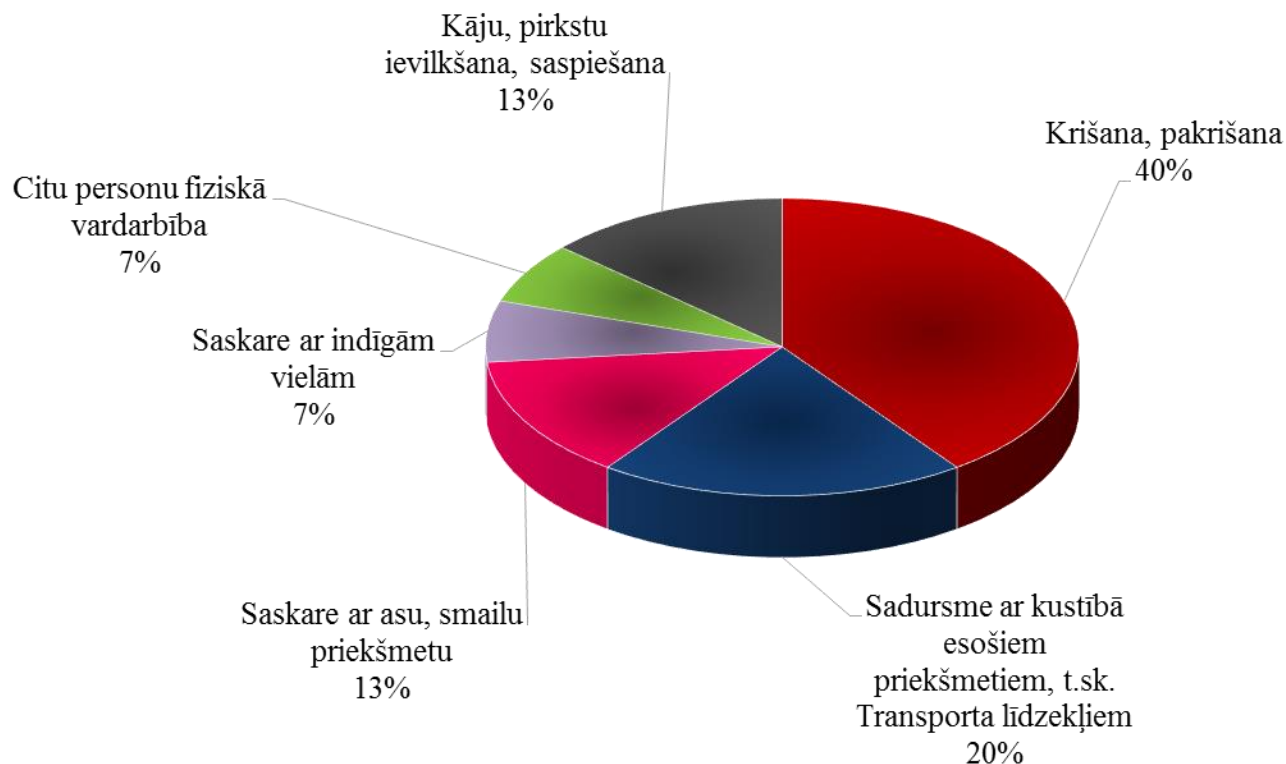
2018. gadā lauksaimniecības nozarē smago un letālo NG visbiežāk konstatētie cēloņi

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā lauksaimniecības nozarē visbiežāk konstatētie traumējošie faktori

Valsts darba
inspekcija

Letāls nelaimes gadījums lauksaimniecības nozarē 2018. gadā

Roku, kāju, pirkstu ievilkšana, saspiedums, amputācija

Bojā gājušais traktora vadītājs (57/1) strādāja uz graudaugu kombaina CASE IH un kūla kviešus, strādāja vienatnē. Pusdienlaikā kolēģis brauca garām laukam un redzēja, ka kombains stāv pie piekabes, kurā jāber graudi. Neatrodot traktoristu kabīnē, kolēģis pakāpās, lai ieskatītos bunkurā, un ieraudzīja bojā gājušo guļam bunkurā.

Tiesu medicīniskās ekspertīzē tika secināts, ka bojā gājušajam bija norauta kāja un viņš nomira no masīvas ārējās asiņošanas, kas varēja rasties no savainojuma ar lauksaimniecības agregātu mehānismu. Kā norāda eksperti, tika konstatēti arī savainojumi, kuri varēja rasties krītot no augstuma un atsitoties pret cietu, trulu virsmu.

Valsts darba
inspekcija

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Roku, kāju, pirkstu ievilkšana, saspiedums, amputācija

Kombainieris (41/0) darba procesā konstatēja, ka ir traucēta elektriskās strāvas padeve uz elektrisko saslēgšanas mehānismu. Lai novērstu traucējumu, viņš nolēma, pakustinot vadu savienojumu, atjaunot strāvas padevi. Ar abām rokām, saņemot katrā savienojuma pusē, pakustināja vadus, strāvas padeve atjaunojās un piedziņas siksnas skriemelis atjaunoja darbību. Ieslēdzoties skriemelim, kombainieris sabijās un atrāva rokas no vadu savienojuma, kā rezultātā ar labo roku aizskāra salmu smalcinātāja piedziņas siksnu. Roka tika ierauta starp dzensiksnu un spriegotāju, kas, spiežot no apakšas, spriego siksnu. Salmu smalcinātāja piedziņas sikсна nokrita no piedziņas skriemeļa. Cietušais, nospiežot spriegotājskriemeli uz leju, atbrīvoja roku un izsauca NMPD.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Roku, kāju, pirkstu ievilkšana, saspiedums, amputācija

Automehāniķim (44/6) bija jānoregulē traktora iekšējo riteņu pagriešanās rādiuss (savirze). Cietušais, nebrīdinot, piegāja pie traktora no priekšpuses, pieliecās starp riteņa diska iekšējo malu un priekšējo tiltu, lai veiktu nepieciešamo mērījumu. Traktora aizdedze nebija izslēgta. Šajā brīdī šoferis pagrieza stūri uz kreiso pusi un strādnieks tika iespiests starp traktora riepu un rāmi.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Saskare ar asu, smailu priekšmetu

Lopu kāvējam (48/2), alkohols 1,9‰ darba procesā bija nepieciešams liellopa kautķermeņiem, kuri pakārti uz āķiem, iegriezt ar nazi pa vidu, lai tos varētu sadalīt uz pusēm. Cietušais steigā veicot kārtējo iegriezumu kautķermenī neuzmanīgi rīkojoties ar nazi, ievainoja kreisās acs plakstiņu.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Saskare ar asu, smailu priekšmetu

Traktoristam (27/4)vajadzēja apmainīt arklam kaltu (noņemt un uzdzīt atpakaļ to pretējā virzienā). Cietušais veica kalta apmaiņu lemesim, pēc tā apmaiņas kalts "jāuzdzen" uz lemeša virsū, lai tas stingrāk turētos. Kad cietušais ar metāla āmuru sita pa metāla kalta aso smaili, lai to uzdzītu uz lemeša, tajā brīdī notika metāla skaidiņas atdalīšanās no kalta smailes. Skaida caur cietušā t-kreklu ietriecās vēderā. Darba kombinezonu no blīva materiāla cietušais nebija uzvilcis.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Sasitums pēc kritiena no augstuma

- Fermas strādniekam (38/3) no teļu kūts ar traktoru vajadzēja izvest kūtsmēslus. Atrodoties traktora kabīnē, ar hidrauliku atvēra piekabes aizmugurējās malas bortu, lai izbērtu kūtsmēslus. Izkraujot kūtsmēslus, traktora piekabe pārsvērās uz aizmuguri un traktoru daļēji pacēla uz augšu, priekšējiem traktora riteņiem paliekot uz zemes, bet aizmugurējiem riteņiem paceļoties uz augšu. Rezultātā piekabes sakabe atvienojās no traktora, kuras kabīnē atradās cietušais un traktors nokrita lejā no apmēram 2 m augstuma.
- Graudu apstrādes operators (19/0) strādāja kaltes tīrīšanas darbus. Cietušais ieslēdza kompresoru un uzsāka tīrīšanas darbus 3.stāvā platformā - ar kompresora gaisa plūsmu attīrīja ventilatorus no graudu putekļiem. Kāpjoties atpakaļ, nepamanīja, ka starp 3.stāva platformas grīdu un graudu kaltes silosu ir 80 cm atstarpe un ka šajā vietā nav aizsargnožogojuma, paklupa un krita līdz zemes līmenim no 8 m augstuma, krītot atsitoties pret kaltes konstrukcijām. Cietušais nokrita uz zemes vietā, kur iepriekš bija saslaucīta kaudze ar putekļiem.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Sasitums, kas gūts pakrītot

- Traktora vadītājs (51/6) darba izpildei aizmirsā paņemt pārvietojamās kāpnes, lai iekāptu un izkāptu no piekabes. Pēc piekabes iztīrīšanas uzkāpa uz piekabes borta malas, lai nokāptu uz sakabes. Uzkāpjot uz piekabes borta malas, paslīdēja un nokrita uz sakabi starp traktoru un piekabi, gūstot kreisā sāna sasitumu. Piekabes borta malas augstums 3 m.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Krītoša priekšmeta iedarbība

Frontālajam iekrāvējam bija uzlikts akmeņu kauss un strādniekam (55/0) tas bija jānoņem nost, bet tas nebija iespējams, jo uzkares stienis bija saliekts. Strādnieks mēģināja saliekto stieni iztaisnot ar domkrata palīdzību, izmantoja arī āmuru. Vienā brīdī, taisnojot stieni, akmeņu kauss atāķējās no frontālā iekrāvēja un uzkrita uz labās pēdas un to piespieda pie zemes. Cietušais mēģināja kausu pacelt, taču viņš to nespēja un sauca pēc palīdzības.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Fermas strādnieks (28/3) ar traktoru VALTRA piebrauca pie SIA degvielas uzpildes stacijas un konstatēja, ka mikserim starp dubultriepām ir iesprūdis akmens dūres lielumā. Lai to izņemtu, strādnieks brauca uz SIA darbnīcām, paņēma ap 3 m garu cauruli un mēģināja izstūmt akmeni, bet tā kā mikseris ir zems tas apgrūtināja akmens izņemšanu, tādēļ strādnieks paņēma īsāku cauruli, ievietoja starp riepām un izspieda akmeni ārā. Viņš nekādus riepu bojājumu vizuāli neredzējis, pieliecās, lai izņemtu cauruli, ka pēkšņi sajuta gaisa triecienu un saprata, ka ir sprāgusi riepa. Cietušais trieciena rezultātā tika notriekts pie zemes, acis bija pilnas ar dubļiem un gružiem.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

Citu personu fiziskā iedarbība

Kā katru rītu ap pulksten 7:45 atpūtas telpā notikusi sapulce jeb darba dienas plānošana. Pēc sapulces cietušais atradās noliktavas telpās, kur ienāca traktorists, kuram bijusi sarkana seja, un viņa uzvedība liecinājusi, ka viņš ir pārskaities.

Cietušais traktorists (36/6) paskaidrojumā norāda, ka atrodieties koridorā, viņš pagriezies, lai aizvērtu noliktavas durvis, un, griežoties atpakaļ, saņēmis sitienu pa sejas kreiso pusi ar kolēģa dūri.

Abu traktoristu sniegtās liecības bija pretrunīgas un nelaimes gadījuma patiesais cēlonis netika noskaidrots.

Valsts darba
inspekcija

2018. gadā notikušie smagie nelaimes gadījumi

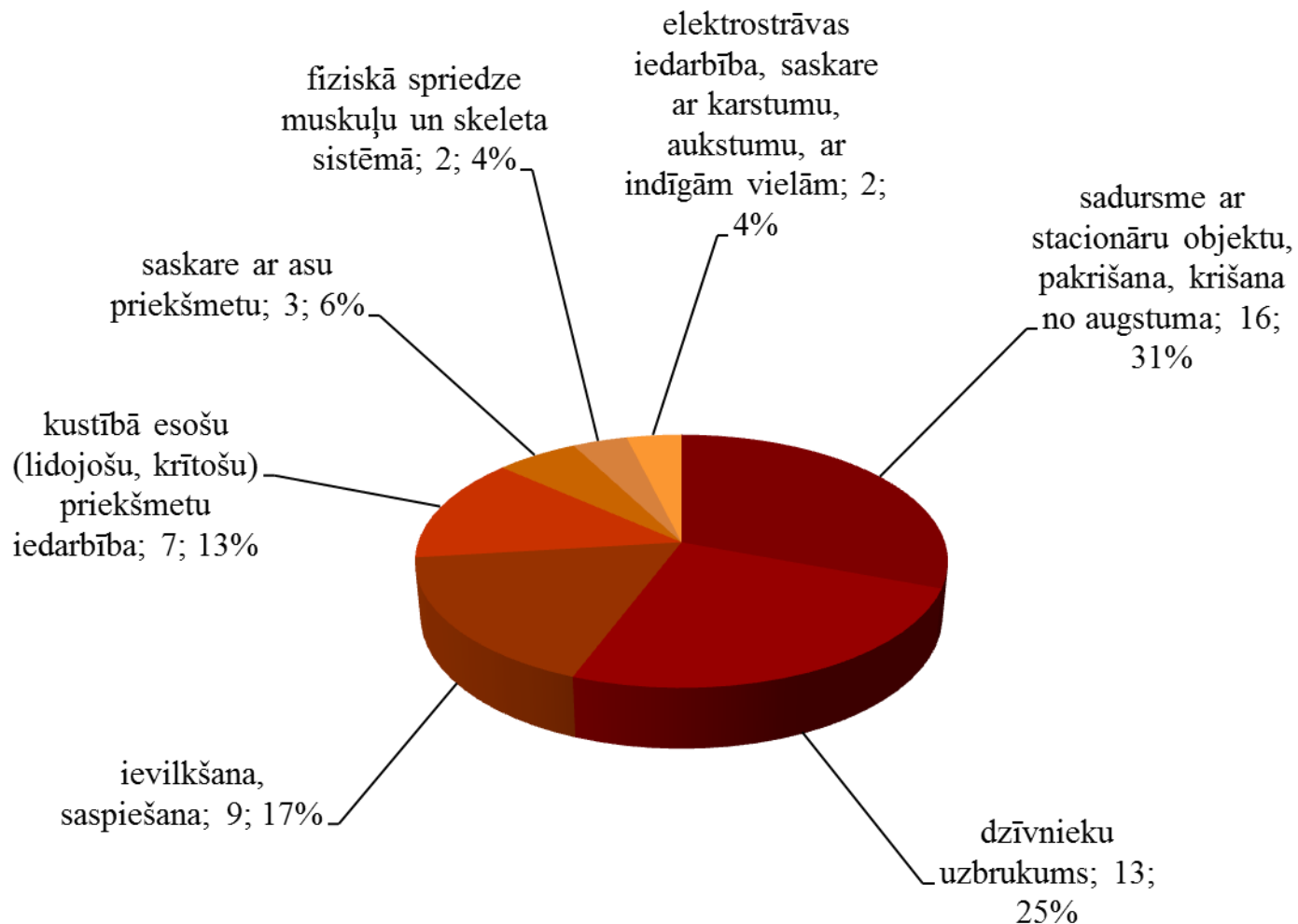
Saskare ar ķīmiskām vielām

Laukstrādniekam (46/4) vajadzēja gatavot NaOH šķīdumu grīdu dezinfekcijai. Šim nolūkam cietušais paņēma tukšu mucu ar 100 l tilpumu un nesis uz ķīmisko vielu noliktavas pusi. Pa ceļam teritorijā viņš sastapis kaltes meistar un divus nepilngadīgos. Redzot, ka laukstrādnieks nes mucu, pusaudzis pieteicies palīdzēt. Strādnieks nolēmis, ka var dot iespēju pusaudzim veikt sagatavošanās darbus. Abi aizgājuši līdz ķīmisko vielu noliktavai. Pusaudzim bija jānes ūdeni uz mucu-laukstrādnieks lējis spaiņos karsto ūdeni, bet pusaudzis to nesis un lējis iepriekš atnestajā mucā. Kad mucā bijuši ielieti apmēram pieci spaiņi ūdens, laukstrādnieks iznesis no ķīmisko vielu noliktavas jaunu, neatvērtu 25 kg smagu NaOH granulu maisu. Taču ļoti iesāpējusies mugura un viņš palūdzis pusaudzi, lai viņš palīdz aiznest maisu līdz mucai. Vēlāk cietušais paskaidrojumā sevis iepriekš uzrakstīto grozīja, norādot, ka palīdzību neesot lūdzis, bet pusaudzis pats pieskrējis palīdzēt aiznest maisu, redzot, ka cietušajam ir grūti ar sāpošu muguru. Piegājuši pie mucas, viņi uzlikuši vienu maisa galu uz mucas malas un turot maisu uz mucas malas, laukstrādnieks ar nazi atgriezis vaļā vienu maisa galu, kurš bija atstutēts uz mucas, un bēris nātrija hidroksīdu mucā, kurā atradās iepriekš ielietais ūdens. Pēkšņi noticis mucas satura izvirdums, kā rezultātā viss NaOH un ūdens maisījums izšļācies ārā uz cietušā ķermeņa. Kad viņš pagriezies, ieraudzījis, ka pusaudzis nav aizgājis prom un arī ir apliets ar izvirdušo NaOH šķīdumu. Abi guva ķermeņa apdegumus, no kuriem pusaudzis mira, bet laukstrādniekam iestājās smagi veselības traucējumi.

Valsts darba
inspekcija

Lauksaimniecības (A01) uzņēmumos 2018. gadā notikušo nesmago nelaimes gadījumu darbā traumējošie faktori

Valsts darba
inspekcija

ESF atbalsts
uzņēmumam

ATBALSTS DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBU IEVIEŠANAI UZŅĒMUMĀ

Valsts darba inspekcija īsteno ESF projektu
"Darba drošības normatīvo aktu praktiskās ieviešanas
un uzraudzības pilnveidošana",
Nr. 7.3.1.0/16/I/001

KAS VAR SAŅEMT ATBALSTU?

Mikro, mazie un vidējie bīstamo nozaru uzņēmumi

KĀDA VEIDA ATBALSTU VARĒS SAŅEMT?

KONSULTĀCIJAS DARBA DEVĒJIEM:

- darba vides riska novērtējums
- darba aizsardzības pasākuma plāna izstrāde
- rekomendācijas darba aizsardzības organizatoriskās struktūras izveidošanai

LABORATORISKO MĒRĪJUMU PAKALPOJUMU SNIEGŠANA

DARBA AIZSARDZĪBAS SPECIĀLISTU UN UZTICĪBAS PERSONU APMĀCĪBAS

**AIZPILDĪTS PIETEIKUMS AR PIELIKUMU ATBILSTOŠI UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEIDAM,
JĀIESNIEDZ KR.VALDEMĀRA IELĀ 17-17, RĪGĀ VAI INFO.ESF@VDI.GOV.LV
PARAKSTĪTU AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU**

Pieteikuma veidlapu meklē: www.vdi.gov.lv - projekti - ESF - atbalsts darba devējiem

Valsts darba inspekcija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Valsts darba
inspekcija

Pieejamie informatīvie materiāli

(www.stradavesels.lv)

STRĀDĀ VESELS

JAUNUMI

EKSPERTI & PADOMI

MATERIĀLI

KALENDĀRS

KALKULATORS

LINEĀLS

RISKA SPĒLE

Strādā vesels / Materiāli

Materiāli

Šajā sadaļā ir pieejams plašs materiālu klāsts par dažādiem darba aizsardzības jautājumiem. Šeit atradīsiet gan literatūru darba aizsardzības jomas speciālistiem, gan uzskates līdzekļus un informatīvos materiālus darbinieku izglītībai un informēšanai. Visus materiālus variet meklēt pēc to veida (piemēram, plakāti vai grāmatas u.tml.) vai, izmantojot filtru, pēc to tēmas, nozares vai riska faktoriem – izmantojiet zemāk pieejamo filtru.

X Filtrēt

Riska faktori

- ☐ Apgaismojums
- ☐ Azbests
- ☐ Bioloģiskie riski
- ☐ Darbs augstumā
- ☐ Darbs ar datoru
- ☐ Elektromagnētiskie lauki
- ☐ Elektrība
- ☐ Ergonomiskie riski
- ☐ Jonizējošais starojums

Nozares

- ☐ Apsardze
- ☐ Biroja darbs
- ☐ Būvniecība
- ☐ Darbs laboratorijā
- ☐ Enerģijas ražošana
- ☐ HORECA
- ☐ Ieguves rūpniecība un karjeri
- ☐ Izglītības iestādes
- ☒ Lauksaimniecība

Tēmas

- ☐ Apmācība
- ☐ Arodslimības
- ☐ Atkarības darba vidē
- ☐ Attālinātais darbs
- ☐ Bērni un jaunieši
- ☐ Darba attiecības
- ☐ Darba aizsardzības sistēma
- ☐ Darba aprikojums un
- ☐ Dīstamās iekārtas

Meklēt...

Strādā vesels
sociālajos tīklos:

? StrādāVesels.lv jautā

Vai Tu esi gatavs jaunajiem
Ugunsdrošības noteikumiem (spēkā ar
01.09.2016.)?

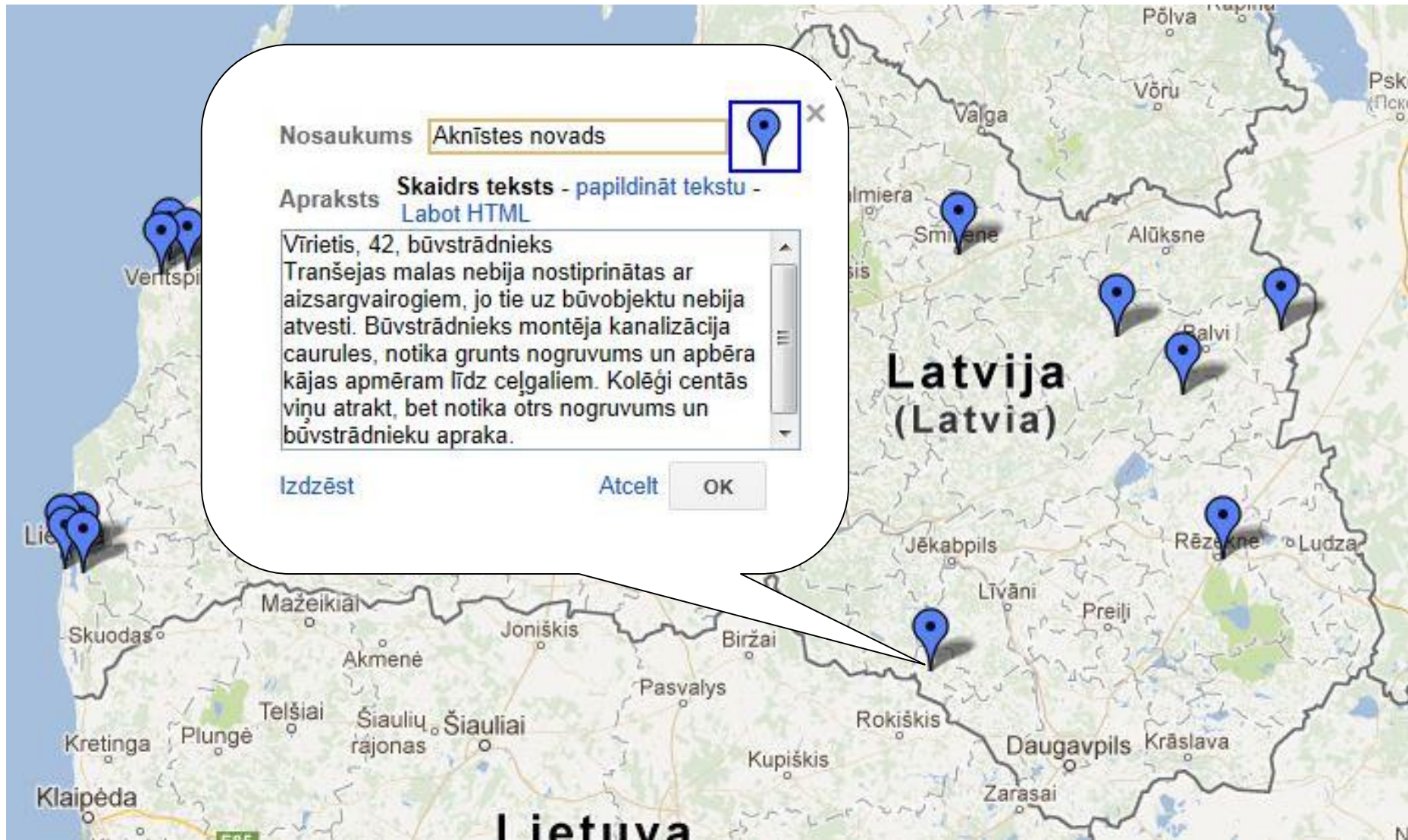
Jā, esmu ieviesis prasības dzīvē(8%)

Jā, biju uz semināru(48%)

Jā, izlasīju noteikumus(40%)

Neredzu, kas prasībās ir mainījies(0%)

Nezināju, ka noteikumi ir mainījušies(4%)

www.vdi.gov.lv sadaļa «Darba aizsardzība - Nelaimes gadījumu karte»

Valsts darba
inspekcija

VDI sabiedrības informēšanas aktivitātes

Mājas lapas:

www.vdi.gov.lv

www.stradavesels.lv

www.osha.lv

FB: Valsts darba inspekcija

**@darbaizsardziba
@darbainspekcija**

www.slideshare.net/Valsts_darba_inspekcija

www.youtube.com/user/LMVDI#p/u

Valsts darba
inspekcija

Paldies par uzmanību!

Rīga, 22.02.2019.